

Ministerie van Financiën

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen

Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE
www.rijksoverheid.nl/fin

Ons kenmerk
2025-0000153518

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

1. Geannoteerde agenda Eurogroep en Ecofinraad juni 2025
2. Brief aan Voorzitter van de Europese Commissie inzake herziening Richtlijn Tabaksaccijns

Datum 6 juni 2025
Betreft Geannoteerde agenda Eurogroep en Ecofinraad juni 2025 en jaarvergaderingen EIB en ESM

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda van de vergaderingen van de Eurogroep en Ecofinraad van 19 en 20 juni a.s. en de jaarvergaderingen van de Europese Investeringsbank en het Europees Stabiliteitsmechanisme.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Europese Commissie heeft op 4 juni haar Lentepakket voor het Europees Semester gepresenteerd, waarvan het grootste deel geagendeerd zal worden voor de Eurogroep en Ecofinraad van 19 en 20 juni. Het is niet gelukt om dit Lentepakket al mee te nemen in deze geannoteerde agenda. Daarom ontvangt uw Kamer zo spoedig mogelijk nog een nazending over het Lentepakket.

Op 26 mei 2025 heb ik samen met de ministers van Financiën van 14 lidstaten een brief gestuurd aan de Voorzitter van de Europese Commissie met de dringende oproep een voorstel voor herziening van de Richtlijn Tabaksaccijns te publiceren.¹ Deze brief is bijgevoegd.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

E. Heinen

---

¹ Deze brief volgt op het eerder door Nederland gesteunde statement van 9 december 2024 van een groep van 16 gelijkgestemde lidstaten.

TER BESLISSING

Aan de minister *slj*

TER INFORMATIE

Aan de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

Concept Kamerbrief ondertekening intentieverklaring voor Europees beleggingslabel en bijeenkomst in Parijs

Datum

28 mei 2025

Notanummer

2025-0000146481

Bijlagen

1. Kamerbrief
2. Term Sheet
3. FM 127424

Aanleiding

U (minister) bent door minister Lombard van Frankrijk en minister Cuerdo van Spanje uitgenodigd om op 5 juni in Parijs deel te nemen aan een bijeenkomst van het Competitiveness Lab over het Europees Beleggingslabel: "Finance Europe". Tijdens deze bijeenkomst wordt u gevraagd de overeengekomen 'term sheet' te ondertekenen en deel te nemen aan een paneldiscussie met andere ministers en CEO's van sectorpartijen. In deze nota zijn ook de beslispunten met betrekking tot de reis opgenomen. U ontvangt separaat een voorbereidingsdossier met gespreksvoorbereidingen en een communicatieplan.

8

Beslispunten

Beleggingslabel en informeren Kamer

1. Stemt u in met de huidige versie van de *term sheet* (bijlage 2)? *8*
2. Gaat u akkoord met de voorgestelde concept kamerbrief (bijlage 1)? Zo ja, wilt u die dan ondertekenen? *8*

Bijeenkomst

3. Gaat u akkoord met deelname aan de bijeenkomst in Parijs? *8*
4. Gaat u akkoord met deelname aan de paneldiscussie over het belang van investeren in Europa tijdens deze bijeenkomst? Wij adviseren positief.
5. Gaat u akkoord met het uitnodigen van ING en ABN AMRO om aanwezig te zijn bij de bijeenkomst?

Reis en overige afspraken

6. Gaat u akkoord om te reizen per trein middels het voorgestelde reisschema? *8*
7. Gaat u akkoord met een briefing over de Franse economie en politiek van ambassadeur Jan Versteeg voorafgaand aan de bijeenkomst?
8. Gaat u akkoord met een bilateraal overleg met minister Lombard na afloop van deze bijeenkomst? Wij adviseren positief.

*Nog even kort bespreken, geen voorkeur voor deelname aan paneldiscussie
| Prima. geen branche- of lobbyorganisaties svp.*

*| prima,
| prima.*

Kernpunten

- In een eerdere nota (FM 127424) en tijdens een bespreking met u op 15 mei jl. bent u geïnformeerd over het traject om met een kopgroep te komen tot een Europees beleggingslabel. Mondeling heeft u voorlopig akkoord gegeven op deelname aan de bijeenkomst in Parijs gegeven de voorwaarden dat de 'term sheet' inhoudelijk voldoende aansluit op het Nederlandse standpunt en dat er voldoende landen, geografisch gespreid, deelnemen.

- Er is ambtelijk een akkoord bereikt. Dit akkoord voldoet in onze ogen aan de voorwaarden die eerder met u zijn besproken voor deelname. Wij adviseren u daarom in te stemmen met deze term sheet.

Internationaal/diplom. belang

- Met het ondertekenen van de term sheet kan de Tweede Kamer worden geïnformeerd. Hiervoor is bijgevoegde concept-kamerbrief opgesteld. Een definitieve versie ter ondertekening wordt vlak voor de bijeenkomst aan u voorgelegd, zodat na ondertekening de brief kan worden verstuurd.
- Frankrijk nodigt bij deze bijeenkomst ook nadrukkelijk vertegenwoordigers van de financiële sector in Europa uit.

Persoonsgegevens
Persoonsgegevens

- Na afloop van de bijeenkomst is door Eric Lombard (Franse minister van Financiën en Economie) een bilateraal overleg voorgesteld. Wij adviseren u om hiermee in te stemmen. Door ons voorgestelde onderwerpen zijn het meerjarig financieel kader (MFK) en defensiefinanciering.

Toelichting

Overeengekomen term sheet

- Zoals genoemd in nota FM 127424 (bijlage 3) en met u besproken op 15 mei jl. zijn er voor Nederland twee belangrijke punten in de inzet. Allereerst vinden wij dat consumentenbescherming en -belang niet moeten worden achtergesteld ten opzichte van het belang tot investeringen in de Europese economie en willen wij geen verplichte *minimum holding period*.
- Consumentenbescherming vinden wij in deze versie van de term sheet voldoende gewaarborgd. Zo kan elk land zelf bepalen welke activa binnen het label gehouden kunnen worden. Daarnaast expliciteert de term sheet dat de geldende regels voor distributie, zoals het in Nederland geldende provisieverbod, ook blijven bestaan binnen dit label.
- Ten aanzien van de minimum holding period is eenzelfde flexibiliteit afgesproken, waardoor deze niet toegepast hoeft te worden wanneer dit niet passend is binnen de nationale context. Voor Nederland is dat het geval, omdat hier al een groot deel van het belegde vermogen niet vrij opneembaar is, zoals het pensioenvermogen. Voor landen met een minder goed ontwikkeld pensioenstelsel is het juist wel passend te werken met een minimum holding period.
- Ten aanzien van fiscaliteit noemt de term sheet dat dit een nationale aangelegenheid is. Lidstaten zeggen toe te overwegen of en hoe het label kan worden voorzien van een van de 'meest gunstige' fiscale behandelingen vergeleken met vergelijkbare investeringen op nationaal niveau. De fiscale behandeling wordt in Nederland na afronding van het label en box 3 onderzocht. DGFZ werkt momenteel aan een eerste schatting van de impact van fiscale facilitering.

- Zoals eerder aangegeven is de term sheet 'slechts' een internationale beleidsafspraken (vaak ook aangeduid als Memorandum of Understanding, MoU). Anders dan verdragen, zijn MoU's voor de ondertekenaars alleen politiek en moreel verbindend, maar leveren deze geen juridische verplichtingen waarvan men de naleving rechtens kan vorderen. MoU's worden regelmatig door ministers van verschillende departementen ondertekend. Hiervoor is in beginsel geen rijksbrede afstemming vereist.
- De voorlopige term sheet, zoals deze is besproken op hoogambtelijk niveau op 28 mei jl., is in bijlage 2 van deze nota toegevoegd. Een definitieve versie, zoals u deze zult gaan tekenen, volgt later. Wij zullen u dan ook informeren over eventuele wijzigingen.

Concept Kamerbrief

- Het informeren van de Tweede Kamer is conform de toezegging om de Kamer te informeren over stappen die gezet worden op de kapitaalmarktunie en binnen het Competitiveness Lab.
- In de brief schrijft u dat u eerder de Kamer heeft geïnformeerd over uw deelname aan de kopgroep en de voorgenomen besprekingen over een Europees beleggingslabel. Het gaat om een label voor beleggingsrekeningen of -producten waarvan (i) een minimumpercentage in de Europese Economische Ruimte (de EER) wordt belegd en dat (ii) makkelijk toegankelijk is voor Europese huishoudens met waar mogelijk en binnen de respectieve nationale kaders een voordelige fiscale behandeling.
- Door deel te nemen aan de gesprekken en de ondertekening van de term sheet geeft u opvolging aan de aangenomen motie-Dassen c.s. die het kabinet oproept om in een kopgroep met andere welwillende Europese lidstaten voortgang te maken op de integratie van de kapitaalmarkten.
- U sluit de brief af met de vaststelling dat het tekenen van de verklaring een eerste stap is en dat de sector hier nu verder mee kan. Verder geeft u aan dat u met vertegenwoordigers van de sector, particuliere beleggers en toezichthouders aan de slag gaat om er een succes van te maken.

Bijeenkomst 5 juni Parijs

Internationaal/diplom. belang

Internationaal/diplom. belang

Logistiek en ontvangst door ambassadeur

Bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Communicatie

Voor de bijeenkomst in Parijs komt een communicatieplan dat meegaat in het voorbereidingsdossier. Daarin staan spreeklijnen, QA's en voorstellen voor social media.

Politiek/bestuurlijke context

- U heeft toegezegd¹ de Kamer te informeren over relevante ontwikkelingen bij de kopgroep van gelijkgestemde landen, onder meer zodra Nederland deelneemt aan nieuwe projecten en over de uitkomsten hiervan. Daarnaast heeft u de Tweede Kamer mondeling toegezegd² voor het commissiedebat kapitaalmarktunie (tot nader order uitgesteld) de Kamer nadere informatie te sturen als er nog ontwikkelingen zijn.
- U heeft de Tweede Kamer eerder geïnformeerd over de deelname aan dit traject. In de eerste plaats via de Kamerbrief kabinetsinzet kapitaalmarktunie van 17 maart jl. Ook bij de beantwoording van vragen bij het schriftelijk overleg voorafgaand aan de Eurogroep/Ecofinraad van 12 en 13 mei 2025 heeft u de Kamer geïnformeerd dat er binnen dit lab gesproken wordt over een beleggingslabel. In het plenaire debat over het rapport van Mario Draghi op 14 mei 2025 heeft u de Kamer nogmaals geïnformeerd.
- Ten aanzien van uw deelname aan deze kopgroep is ook de motie-Dassen c.s. relevant. Daarin wordt de regering verzocht stappen te zetten, bijvoorbeeld middels een kopgroep, met andere welwillende Europese lidstaten om voortgang te maken op de integratie van kapitaalmarkten. Met uw deelname aan deze kopgroep is deze motie o.i. afgedaan.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

---

¹ In het verslag van de Eurogroep/Ecofinraad van 10 en 11 maart 2025.

² Tijdens het commissiedebat Eurogroep/Ecofinraad van 2 april 2025.

TER BESLISSING

Aan de minister *10/5*

TER INFORMATIE

Aan de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Eens met de inzet, maar zou dit graag nog bespreken (met name nut/noodzaak/doel) en bijeenkomst Frankfurt (onduidelijk waar we nu onderdeel van worden op deze manier). Dank.

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

EU-beleggingsaccount/-label

Bespreken

(graag in kleine kring)

Aanleiding

De ontwikkelingen binnen het *European Competitiveness Lab* aangaande het EU-beleggingsaccount/-label (het 'label') en de ministeriële bijeenkomst van 5 juni 2025 in Parijs waar het label moet worden gelanceerd. U gaf eerder aan daar bij te willen zijn.

Beslispunten (voor de minister)

- Graag uw akkoord op de door NL inzet ten behoeve van discussie in het *Lab* (zie **bijlage 1** voor een nadere toelichting):
  - o Nederland steunt een Europees label voor langetermijnbeleggingen door middel van een Memorandum of Understanding om particuliere beleggingen te stimuleren in Europese bedrijven.
  - o Het moet voor lidstaten mogelijk zijn aandelen, bedrijfsobligaties, UCITS en ELTIFS in aanmerking te laten komen voor het label. Lidstaten kunnen deze lijst verder inperken als zij dat willen.
  - o Wij zijn van mening dat er geen *minimum holding period* moet worden opgelegd. Hiermee wordt de drempel voor consumenten om te beleggen zo laag mogelijk gehouden en met een dergelijke periode verwachten wij dat de NL-interesse aanzienlijk minder is. Wel kunnen lidstaten zelf bepalen of zij toch een dergelijke periode op nationaal niveau willen vereisen.
  - o Wij stellen voor om een minimale ondergrens van 60% tot 75% beleggingen in de EER als voorwaarde voor het label te stellen, maar staan open voor overleg over de exacte drempel.
  - o Er kan in de MoU geen fiscale facilitering worden toegezegd. Dat blijft een nationale aangelegenheid.
- Graag uw akkoord op de inzet voor het verdere proces, waarvan hieronder de twee belangrijkste punten en voor het overige opgenomen in **bijlage 2**:
  - o *Doel en doelgroep* – Consumentenbelang moet gelijkgesteld zijn aan belang van bedrijfsfinanciering. Dit moet worden geëxpliciteerd in de termsheet. Wij verwachten dat dit punt behaald wordt.
  - o *Minimum holding period* – Géén verplichte termijn waarvoor gekochte activa minimaal op het beleggingsaccount moeten worden aangehouden, Dit is voor ons geen rode lijn. Internationaal/diplom. belang Internationaal/diplom. belang
- Graag uw akkoord om voor de bijeenkomst in Parijs CEO's van een Nederlandse grootbank en een vermogensbeheerder uit te nodigen als

Datum

6 mei 2025

Notanummer

2025-0000127424

Bijlagen

1. Tabel met NL inzet
2. Input voor discussie
3. Concept-termsheet

9/5

vertegenwoordigers van Nederlandse marktpartijen. Als u een voorkeur heeft qua bedrijven vernemen wij dit graag.

Kernpunten

- Het label is een ontwerplabel voor een beleggingsaccount of -fonds waarop of waarbinnen een minimum aan activa van bedrijven in de Europese Economische Ruimte (EER)¹ moet worden aangehouden en dat – waar mogelijk binnen de nationale context – fiscaal moet worden gestimuleerd. Idealiter is het voordeel tweeledig: (i) meer rendement op kapitaal voor consumenten die veel sparen en verantwoord meer kunnen beleggen en (ii) beter beschikbare financiering voor het Europese bedrijfsleven.
- Hiermee sluit het label aan op de kabinetsinzet op de kapitaalmarktunie waarin onder meer is gesproken over de introductie van een EU-beleggingsrekening en -label met de hierboven genoemde doelen. Een gelijksoortige actie is ook opgenomen in de mededeling van de Europese Commissie over de Spaar- en Investeringsunie. De daadwerkelijke effectiviteit van het label hangt in belangrijke mate af van de vormgeving.
- Na de aftrap van het *Lab* in maart 2025 tijdens een lunch in Brussel – waar u op uitnodiging van Spanje bij aanwezig was – heeft FIN op ambtelijk niveau deelgenomen aan technische meetings over het label. Internationaal/diplom. belang

Graag aanvullende toelichting tijdens bespreking. Voor MS nu onduidelijk wat doel (en behoefte vanuit de markt) is.

Internationaal/diplom. belang

Internationaal/diplom. belang Met uw akkoord, zullen wij inzetten op aanpassing van deze punten. Zonder deze aanpassingen bestaat het risico dat het label uiteindelijk weinig toegevoegde waarde heeft voor de Nederlandse markt en consument.

Internationaal/diplom. belang

- Op een later moment adviseren wij u nader over het al dan niet onderschrijven van het label door Nederland en – daarmee samenhangend – de deelname aan de ministeriële bijeenkomst in Parijs. Wij stellen voor de voorbereidingen voor die bijeenkomst wel alvast in gang te zetten. Frankrijk heeft verzocht Nederlandse vertegenwoordigers van marktpartijen (C-level) uit te nodigen voor het event van 5 juni. Wij begrijpen dat zowel Frankrijk als

¹ EU plus Noorwegen, IJsland en Liechtenstein. Deze landen passen op grond van het EER-verdrag de regels van de EU toe, zijn onderdeel van de interne markt en moeten dus worden meegenomen in het EU-label (kunnen niet worden uitgesloten).

Duitsland waarschijnlijk bestuurders van grote financiële instellingen (banken, verzekeraars, vermogensbeheerders) zullen uitnodigen.

Toelichting

Label: deelonderwerpen, Franse voorstellen en Nederlandse inzet

- De tabel in **bijlage 2** geeft het Franse conceptvoorstel en de voorlopige Nederlandse inzet weer. Het huidige concept van de termsheet wijkt op twee belangrijke punten af van de voorlopige Nederlandse inzet:
- **Doel en doelgroep:** de enorme pot Europees spaartegoed activeren door consumenten die te veel sparen en te weinig beleggen ertoe aan te zetten (i) te gaan beleggen en wel (ii) in strategische sectoren van de EER. De doelen 'meer rendement voor consumenten' en 'financiering voor de EER' moeten o.i. hand in hand gaan,

Internationaal/diplom. belang

Internationaal/diplom. belang

  - **Inzet NL:** Consumentenbescherming en -belang moet niet worden achtergesteld. Anders zien wij risico's voor consumenten waardoor zij vertrouwen in financiële markten kunnen verliezen en zij bovendien niet werkelijk (meer) gaan beleggen (wat ook niet in het belang is van bedrijfsfinanciering). Dit moet o.i. worden geëxpliciteerd in de termsheet, wat nu ontbreekt. Wij verwachten dit punt binnen te halen.
- **Minimum holding period:** termijn waarvoor activa minimaal op een account moeten worden gehouden. Doel hiervan is verzekerd te zijn van langetermijnhorizon en bedrijven zekerheid te geven van langdurige beschikbaarheid kapitaal.

Internationaal/diplom. belang

Internationaal/diplom. belang

  - **Inzet NL:** Géén verplichte *minimum holding period* maar flexibiliteit voor landen om dit zelf te bepalen. NL heeft al een goed ontwikkeld pensioenstelsel en veel illiquide vermogen in het eigen huis. Een verplichte 'lock-up' van kapitaal van meerdere jaren is slecht voor consumentenbescherming (want al veel illiquide kapitaal) en maakt het bovendien onaantrekkelijk om in te stappen. Dit is voor ons geen rode lijn. Wij proberen die grens zo laag mogelijk te krijgen.

Juridische context en ondertekening MoU

- Indien getekend, moet de termsheet gelden als een internationale beleidsafpraak (vaak ook aangeduid als *Memorandum of Understanding*, MoU). Anders dan verdragen, zijn MoU's voor de ondertekenaars slechts politiek en moreel verbindend, maar leveren deze geen juridische verplichtingen waarvan men de naleving rechtens kan vorderen. BZ levert nog input op de termsheet om ervan verzekerd te zijn dat de juridische bewoording passend is voor een MoU (en dat de afspraken niet onbedoeld toch bindend zijn). Dit zijn nog eventuele tekstuele wijzigingen, maar zullen beleidsinhoudelijk niet afwijken van de input die bij deze nota aan u wordt voorgelegd.
- MoU's worden regelmatig door ministers van verschillende departementen ondertekend. Hiervoor is in beginsel geen (rijksbrede) afstemming vereist. Wij zijn voornemens de termsheet en de Nederlandse inzet ter info met SZW en EZ te delen.
- Wanneer het term sheet op 5 juni ondertekend wordt, zullen wij een Kamerbrief voorbereiden die u kort na dat moment kan uitsturen.

Fiscale component

- In de Kabinetsinzet Kapitaalmarktunie is toegezegd om te onderzoeken of en hoe een label fiscaal gestimuleerd kan worden. Dit onderzoek kan plaatsvinden wanneer het raamwerk voor de EU-beleggingsrekening vorm gekregen heeft en het nieuwe box 3-stelsel in werking is getreden.
- Er kan en wordt in de MoU dan ook geen fiscale facilitering toegezegd. Dat blijft een nationale aangelegenheid. Dit punt is door meerdere landen ingebracht als een belangrijk punt, dus wij verwachten dat dit op deze manier zal worden opgenomen in de termsheet.
- NB: Fiscale facilitering van een label dat enkel een geografisch (EER) onderscheid maakt, lijkt in strijd met het vrije kapitaalverkeer omdat EER-activa worden bevoordeeld tegenover niet-EER-activa. Dit dient gerechtvaardigd te worden. Gebeurt dit niet dan zou de fiscale facilitering worden uitgebreid naar niet-EER-activa. Waardoor het doel van facilitering wordt ondermijnd. Deze rechtvaardiging is nog niet uitgewerkt.

Deelname aan event in Parijs op 5 juni

- De ondertekening – als die plaatsvindt – is op 5 juni 2025 in Parijs op ministersniveau. U heeft aangegeven aanwezig te willen zijn. Er is tijd vrijgemaakt in uw agenda omdat het Commissiedebat Eurogroep/Ecofin is verplaatst naar 12 juni.
- Vooralsnog is uw aanwezigheid nog niet bevestigd aan Frankrijk. Ons voorstel is dit mede af te laten hangen van de vraag of dit voorstel voldoende aansluit bij de Nederlandse inzet. Dit lijkt tot nu toe wel voldoende het geval te zijn.

Internationaal/diplom. belang

- Uw deelname zal later, inclusief een reisschema, aan u voorgelegd worden in de nota met buitenlandverzoeken.

Internationaal/diplom. belang

- Welke marktpartijen er precies worden uitgenodigd, weten wij niet

Internationaal/diplom. belang

Internationaal/diplom. belang

- Wij stellen voor CEO's van een Nederlandse grootbank en een vermogensbeheerder uit te nodigen, afhankelijk van beschikbaarheid. Dit om ook de betrokkenheid van de grote financiële instellingen uit Nederland te laten zien. Via

Persoonsgegevens
----

 kunnen wij deze partijen benaderen.

Politiek/bestuurlijke context

- De Kamer heeft de regering eerder opgeroepen, motie Dassen c.s., om met ambitieuze voorstellen te komen en in de EU een voortrekkersrol te nemen in de discussies, en bijvoorbeeld met een kopgroep van welwillende lidstaten, voortgang te maken. U heeft invulling aan deze motie gegeven door deelname aan het *Competitiveness Lab* en toegezegd de Kamer te informeren over

relevante ontwikkelingen, o.m. zodra Nederland deelneemt aan nieuwe projecten en over de uitkomsten hiervan.

Communicatie

We zullen als u deelneemt aan het event op 5 juni nog contact opnemen met COMM.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De nota bevat informatie over de inzet van Nederland bij lopende onderhandelingen in Europa en posities van andere landen. Er dient te worden beoordeeld of openbaarmaking van deze informatie op dat moment de internationale of diplomatieke belangen van de staat kan schaden.

Geannoteerde agenda Eurogroep en Ecofinraad 19-20 juni 2025

Eurogroep

Agendaonderwerp: IMF Article IV review of euro area policies

Document: N.v.t.

Aard bespreking: presentatie

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Het IMF zal de bevindingen van de zogenaamde Art IV consultaties naar het beleid van de eurozone presenteren. Bij Art IV consultaties analyseert het IMF de financieel-economische situatie in een land of regio stelt het op basis daarvan gerichte beleidsadviezen op. Deze worden in een rapport gepubliceerd. Het rapport van het IMF zal naar verwachting enige tijd na de vergadering worden gepubliceerd. Op het moment van schrijven was er geen document beschikbaar. Nederland kan de presentatie van het IMF aanhoren.

Agendaonderwerp: Budgettaire ontwikkelingen in eurozone lidstaten

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep spreekt over budgettaire ontwikkelingen in eurozonelidstaten. De Eurogroep staat in dat kader stil bij de implementatie van het Stabiliteits- en Groeipact, waaronder de recente indiening van de ontwerpbegrotingen 2025 door België. België heeft de ontwerpbegroting later ingediend in verband met hun regeringswissel ten tijde van de oorspronkelijke deadline in oktober 2024. De Commissie heeft op 4 juni 2025 de beoordeling van de ontwerpbegroting van België gepubliceerd. De Commissie heeft beoordeeld dat de uitgavengroei voor 2025 hoger is dan het aanbevolen uitgavenpad, maar dat deze afwijking is toegestaan onder de nationale ontsnappingsclausule. Zoals gebruikelijk vindt een bespreking plaats en neemt de Eurogroep een verklaring aan over de ontwerpbegroting. Dit vindt waarschijnlijk plaats tijdens de Eurogroep van juni of juli. Het kabinet kan zich vinden in de Commissiebeoordeling van de Belgische ontwerpbegroting. Het kabinet kan de gedachtewisseling in deze Eurogroep aanhoren.

Agendaonderwerp Concurrentievermogen: presentatie van IMF-onderzoek over interne barrières

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De ministers zullen van gedachten wisselen over de barrières binnen de Europese interne markt in het kader van het EU concurrentievermogen. Het IMF zal een presentatie verzorgen over de barrières in de EU en de grote economische baten van het verder verdiepen van de interne markt.

De Europese interne markt is van groot belang voor de welvaart van EU-lidstaten. De handel tussen EU-lidstaten is groter dan de handel met niet-EU landen. Zo exporteerde Nederland in 2022 ongeveer 8,5 keer meer naar EU-landen dan naar de VS.^[1]

---

^[1] CPB, 2024 ([link](#))

Het IMF zal eigen onderzoek presenteren waarin de grote voordelen van volledige integratie binnen de EU interne markt worden geïllustreerd. Het IMF laat zien dat het reduceren van barrières voor goederenhandel binnen de EU en voor productie door multinationals het bbp van de EU met 7%^[2] kan verhogen. Uit eerder onderzoek¹ van het IMF blijkt dat handelsbarrières binnen de EU gelijk zijn aan heffingen van 45 procent voor handel in goederen (driemaal zo hoog als tussen staten in de VS) en 110 procent voor handel in diensten.

Het IMF noemt vier aandachtsgebieden waarbinnen concrete stappen gezet kunnen worden^[3]: 1) het invoeren van een 28ste regime voor bedrijven, inclusief insolventieregels, zodat bedrijven binnen de EU met één set aan regels kunnen werken, 2) het verdiepen van de kapitaalmarktunie om investeringen met eigen vermogen en durfkapitaal te stimuleren, 3) het vergroten van de arbeidsmobiliteit binnen de EU en 4) het beter integreren van Europese elektriciteitsmarkten. Ook concludeert het IMF dat er een belangrijke rol is weggelegd voor lidstaten om groeibevorderende hervormingen door te voeren.^[4] Het IMF schat dat een pakket van maatregelen op deze vier terreinen het EU bbp met 3% kan verhogen binnen 10 jaar.

Nederland herkent de uitdagingen die het IMF schetst, en kan zich vinden in een belangrijk deel van de geschetste oplossingsrichtingen: het verder verdiepen van markten (interne markt, energiemarkten, kapitaalmarktunie) en het wegnemen van barrières tussen lidstaten dragen bij aan het concurrentievermogen, hogere productiviteitsgroei en daarmee de welvaart van de Unie. Nederland onderschrijft ook dat er een belangrijke rol is weggelegd voor lidstaten om groeibevorderende hervormingen door te voeren. Nederland kan langs deze lijn deelnemen aan de gedachtewisseling.

Agendaonderwerp: Digitale euro – stand van zaken

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal spreken over de voortgang van het voorbereidende werk voor een mogelijke invoering van de digitale euro, in het bijzonder over de lopende onderhandelingen over de wetsvoorstellen die een juridische basis moeten vormen voor een digitale euro. Daarbij zal de Eurogroep naar verwachting stilstaan bij onderwerpen als het compensatiemodel en de aanhoudingslimieten van de digitale euro.

Het kabinet vindt dat de digitale euro bij een mogelijke invoering toegevoegde waarde moet hebben voor Nederlandse burgers en bedrijven. Deze toegevoegde waarde ziet het kabinet met name wanneer de digitale euro een pan-Europees digitaal betaalmiddel wordt, gestoeld op Europese infrastructuur. De digitale euro kan dan bijdragen aan de strategische autonomie van Nederland en de Europese Unie. Daarnaast ziet het kabinet meerwaarde in de offline variant van de digitale euro. De offline functionaliteit zou een terugvaloptie kunnen zijn voor digitale betalingen in het geval dat andere digitale betaaloplossingen tijdelijk verstoord of onderbroken zijn. Het kabinet zet zich er daarom voor in dat de offline functionaliteiten vanaf de introductie van de digitale euro beschikbaar zijn, als er een digitale euro komt. Ook moet de digitale euro voldoen aan waarborgen omtrent niet-programmeerbaarheid en moet de digitale euro een hoog niveau van privacy hebben.

Ten aanzien van het compensatiemodel vindt het kabinet dat er sprake moet zijn van een proportionele verdeling van de kosten die een digitale euro met zich brengt. Het compensatiemodel

---

^[2] Baba, C. et al.. 2023. "Goeoeconomic Fragmentation: What's at Stake for the EU," IMF Working Paper 2023/245, International Monetary Fund, Washington, DC

¹ IMF *Europe's productivity weakness: Firm-level roots and remedies*. IMF Working Paper, WP/25/040.

^[3] [Rising to the Challenge: Europe's Path to Growth and Resilience](#)

^[4] Budina, N. et al. Forthcoming. "Europe's National-Level Structural Reform Priorities," IMF Working Paper.

moet waarborgen dat de digitale euro een aantrekkelijk betaalmiddel wordt om te gebruiken en te accepteren. Daarbij is het ook van belang dat banken en betaaldienstverleners op termijn voldoende gecompenseerd worden voor de kosten die zij maken voor de distributie van de digitale euro. Het kabinet vindt daarom dat het compensatiemodel op lange termijn gebaseerd moet worden op de daadwerkelijke kosten voor de digitale euro infrastructuur. Het is op korte termijn passend om het compensatiemodel voor de digitale euro tijdelijk te koppelen aan bestaande betaalmethodes, zolang er onvoldoende data beschikbaar zijn over de daadwerkelijke kosten.

Het kabinet vindt het daarnaast passend dat er aanhoudingslimieten (*holding limits*) komen voor de digitale euro, om de financiële stabiliteit te waarborgen en omdat de digitale euro met name een betaalmiddel moet zijn en niet een middel om te sparen. Het is passend dat de ECB een bevoegdheid krijgt bij het stellen van deze limiet, maar deze bevoegdheid dient niet zover te strekken dat de rol van de digitale euro in het financiële stelsel fundamenteel kan veranderen zonder politieke besluitvorming. Daarnaast vindt het kabinet het passend dat er limieten komen om offline functionaliteiten te begrenzen, bijvoorbeeld met het oog op witwasrisico's. Het is passend om deze bevoegdheid bij de Europese Commissie te beleggen, maar tegelijkertijd ligt er ook enige betrokkenheid van medewetgevers in de rede. Het kabinet zal er oog voor hebben dat een rol voor medewetgevers op een passende wijze tot uitdrukking komt bij de vaststelling van aanhoudings- en/of transactielimieten.

Het kabinet vindt het goed dat de gesprekken over het wetsvoorstel zijn voortgezet onder het Poolse voorzitterschap en kijkt uit naar de verdere voortzetting onder het Deense voorzitterschap. Het is belangrijk dat gesprekken over de vormgeving en mogelijke consequenties van invoering van de digitale euro worden voortgezet. De invoering kan immers maar één keer plaatsvinden en moet voldoen aan eerder genoemde waarborgen. Nederland kan in lijn met bovenstaande deelnemen aan de gedachtewisseling.

Ecofinraad

Agendaonderwerp: Hervormingspakket douane-unie

Document: voortgangsrapport nog niet beschikbaar

Aard bespreking: update over de voortgang in de onderhandelingen

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De voorzitter zal een presentatie geven over de voortgang in de onderhandelingen met betrekking tot de hervorming van de douane-unie en de oprichting van een EU-douaneautoriteit. Bij het schrijven van deze geannoteerde agenda is de voortgangsrapportage die ter bespreking voor zal liggen nog niet beschikbaar. Indien het voortgangsrapport aanleiding geeft tot een nadere duiding volgt er nog een nazending op deze geannoteerde agenda.

De rechtsbasis is gelegen in de artikelen 33, 114 en 207 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). De besluitvorming ten aanzien van het voorstel is gekwalificeerde meerderheid met medebeslissing van het Europees Parlement. Er is op dit moment nog geen sprake van besluitvorming.

Op 17 mei 2023 heeft de Europese Commissie voorstellen gepubliceerd voor de hervorming van de douane-unie. De voorstellen zijn besproken onder het Spaans, Belgisch, Hongaars en Pools voorzitterschap van de Raad. Het kabinet is in grote lijnen tevreden met de wijzigingen die worden voorgesteld ten opzichte van de voorstellen van de Commissie. De teksten zijn echter nog niet volledig stabiel en de vertalingen nog niet beschikbaar. Op dit moment kan dan ook nog geen mandaat worden verleend voor de trilog tussen Raad, Europees Parlement en Europese Commissie.

Het kabinet hecht groot belang aan goede voortgang op dit dossier. De huidige wetgeving is niet langer toereikend voor de uitdagingen waar de douane mee wordt geconfronteerd. Het kabinet zet dan ook in om nog onder het Pools voorzitterschap van de Raad tot een Raadscompromis te komen.

Vrijwel alle lidstaten zijn voorstander van de hervorming van de douane-unie steunen in grote lijnen de wijzigingen die worden voorgesteld ten opzichte van de voorstellen van de Commissie.

Het Europees Parlement heeft op 13 maart 2024 een standpunt ingenomen op het totale hervormingspakket voor de douane-unie. Zij stellen geen ingrijpende wijzigingen voor.

Agendaonderwerp: Concurrentievermogen en ondernemersklimaat in Europa: wat is de strategie voor het verlagen van energieprijzen in Europa

Document: *Presidency issue notes* (nog niet beschikbaar)

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Tijdens de Econfinraad zal worden gesproken over het onderwerp energieprijzen in het licht van het concurrentievermogen van de Europese economie. Er is op het moment van schrijven nog geen duidelijkheid over de precieze insteek van de gedachtewisseling. Waarschijnlijk zal in het kader van het Europese concurrentievermogen worden gesproken over de relatief hoge energieprijzen ten opzichte van verschillende landen buiten de Europese Unie en de uitdagingen die dat met zich meebrengen. Op het moment van schrijven zijn er nog geen stukken gedeeld. Voor het Poolse voorzitterschap is energie en energieveiligheid een van de prioriteiten van het voorzitterschap van de Raad.

Voor Nederland is in het energiedomein diversificatie van energiebronnen en afbouw van risicovolle strategische afhankelijkheden van belang. Nederlands deelt in zijn algemeenheid het belang van het adresseren van de hoge energieprijzen voor bedrijven en huishoudens. Om de prijzen te verlagen zijn er volgens Nederland vooral structurele maatregelen nodig, waaronder een sterkere integratie van de Europese energiemarkt met voldoende grensoverschrijdende interconnectie, versterking van flexibiliteit in het systeem, en bevordering van energiebesparing. Voor Nederland zijn prijs- en marktprikkels en de efficiënte werking van de interne markt cruciaal om energiekosten betaalbaar te houden en efficiënte investeringen te stimuleren. Onnodig ingrijpen op de werking van de energiemarkt, bijvoorbeeld door het instellen van prijslimieten, een infra-marginale elektriciteitsheffing of gerichte prijssteun voor de industrie beziet Nederland daarom kritisch. Nederland zal in lijn hiermee deelnemen aan de gedachtewisseling.

Agendaonderwerp: Economische en financiële impact van de Russische agressieoorlog tegen Oekraïne

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Besluitvorming

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Ecofinraad zal van gedachten wisselen over de economische en financiële impact van de Russische agressie tegen Oekraïne en over Europese steunmaatregelen. Dit is een terugkerend punt op de Ecofinagenda. Oekraïne is afhankelijk van externe steun om de Russische agressie te blijven weren en tegelijkertijd het land overeind te houden. Nederland blijft Oekraïne politiek, militair, financieel en moreel actief en onverminderd blijft steunen in tijd van oorlog, herstel en wederopbouw, zolang als dat nodig is. Dit is onlosmakelijk verbonden met de afschrikking van verdere Russische agressie.

Op 20 mei jl. zijn de eerste gesprekken tussen het IMF en Oekraïense autoriteiten voor de achtste review van het Extended Fund Facility (EFF) programma van start gegaan. De uitbetalingen zijn afhankelijk van het behalen van diverse doelstellingen die beoordeeld worden tijdens de review. De Oekraïense autoriteiten slagen er tot nu toe nog steeds in om tegen een complexe achtergrond de nodige hervormingen door te voeren. Tot nu toe komen de totale uitbetalingen neer op USD 10,1 mld.

In de zevende review raamde het IMF het totale externe financieringstekort voor de periode 2025-2027Q1 op tussen de USD 69,3 mld. euro en USD 83,4 mld. euro, afhankelijk van wanneer de oorlog eindigt. Dit tekort wordt deels gedekt door het IMF-programma, maar de resterende omvang van het programma is beperkt (USD 5,2 mld.). De financieringstekorten in 2025 zijn in zowel de baseline als downside scenario's van het IMF gedekt.² Voor 2026 en verder is de situatie nog onzeker. Nederland roept op om vooruit te blijven kijken naar de financiële noden van Oekraïne in 2026. Totale herstel- en wederopbouwknoden worden door de Wereldbank geschat op USD 524 mld. voor de komende tien jaar en staan los van de schattingen van het externe financieringstekort door het IMF.

De Europese Commissie zal een update geven over de implementatie van bestaande EU-initiatieven. De Europese Oekraïne-faciliteit van 50 mld. euro voor de periode 2024-2027, de G7 Extraordinary Revenue Acceleration (ERA) leningen van ca. 45 mld. euro en het bovengenoemde IMF-programma³ zijn belangrijke onderdelen van de internationale inzet om de begrotingstekorten (deels) te dekken en om Oekraïne in staat te stellen de strijd tegen Russische agressie voort te zetten. De Commissie heeft tot nu toe 19,6 mld. euro aan macro-financiële steun onder de EU Oekraïne-faciliteit uitbetaald. Op 8 mei jl. heeft de Commissie de vierde tranche van het EU-aandeel in de ERA-leningen van 1 mld. euro verstrekt aan Oekraïne. Er is tot op heden 6 mld. euro van het EU-aandeel uitbetaald. De overige 12,1 mld. euro zal voor eind 2025 uitbetaald worden.

Tijdens de Raad Buitenlandse Zaken van 20 mei jl. is het zeventiende sanctiepakket aangenomen, met een focus op de Russische militaire industrie, de Russische schaduwvloot en entiteiten uit derde landen die de agressieoorlog faciliteren. Nederland verwelkomt de aanname van dit pakket en roept op tot snelle opvolging met een ambitieus achttiende sanctiepakket, met een focus op Russische energie-inkomsten en banken in derde landen die sanctie-omzeiling faciliteren. In lijn met de motie Boswijk c.s.⁴ blijft Nederland serieus kijken naar het onderzoeken van de mogelijkheden om aanvullende maatregelen t.a.v. de bevroren Russische Centrale-banktegoeden te nemen. Eventuele aanvullende maatregelen moeten in EU- en G7-verband worden genomen. Gedegen onderzoek naar de juridische, en financieel-economische mogelijkheden en risico's is hierbij van belang.

Agendaonderwerp Jaarvergadering Raad van Gouverneurs van Europese Investeringsbank (EIB)

Document: Agendastukken Jaarvergadering, nog niet publiek beschikbaar

Aard bespreking: Goedkeuring jaarlijkse rapportages en managementreactie Review and Evaluation Process (REP) Assessment Rapport

Besluitvormingsprocedure: Gekwalificeerde meerderheid

Toelichting:

Op vrijdag 20 juni 2025 zal de jaarvergadering van de Raad van gouverneurs van de EIB plaatsvinden. Naar verwachting zullen de President en gouverneurs terugblikken op de activiteiten van de EIB-Groep van het afgelopen jaar en zal de voorzitter van het auditcomité een toelichting geven op de resultaten.

---

² Ukraine: Seventh Review Under the Extended Arrangement Under the Extended Fund Facility, Requests for Modification of a Performance Criterion, Rephrasing of Access, and Financing Assurances Review-Press Release; Staff Report; and Statement by the Alternate Executive Director for Ukraine

³ <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2024/06/28/Ukraine-Fourth-Review-of-the-Extended-Arrangement-under-the-Extended-Fund-Facility-Request-551207>

⁴ Kamerstukken II 2024-2025, 21 501-02, nr. 2962

Het kabinet steunt de huidige koers die de EIB is ingeslagen. Het kabinet waardeert de toegenomen inzet van de Bank in het financieren van technologische innovatie, defensie en veiligheid, strategische autonomie, energietransitie en kritieke grondstoffen. Een grotere rol van de EIB op deze terreinen hangt samen met bredere EU discussies over concurrentievermogen, kapitaalmarktunie en defensie.

Op de agenda staan de jaarverslagen van het auditcomité voor 2024 met een reactie van het Management Comité (MC) van de EIB en het *2024 EIB Review and Evaluation Process Assessment Report* met een reactie van het MC van de EIB. De Kamer zal na afloop van de jaarvergadering worden geïnformeerd over het financiële jaarverslag en de andere besproken onderwerpen.

Agendaonderwerp: Uitvoeringsbesluiten van de Raad onder de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF) en aannames Raadsconclusies over Europese Rekenkamer rapporten.

Document: De Commissievoorstellingen voor aanpassing van uitvoeringsbesluiten van de Raad ter goedkeuring van de herstel- en veerkrachtplannen zijn te vinden op eur-lex.europa.eu.⁵ De voorliggende Raadsconclusies zijn nog niet beschikbaar.

Aard bespreking: Aannames uitvoeringsbesluiten van de Raad en aannames Raadsconclusies

Besluitvormingsprocedure: Uitvoeringsbesluiten met gekwalificeerde meerderheid, Raadsconclusies met consensus

Toelichting:

Tijdens de Ecofinraad zal worden stilgestaan bij de stand van zaken ten aanzien van de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit. Naar verwachting zal de Europese Commissie (de Commissie) een update geven over de implementatie. Nederland kan de update aanhoren. Daarnaast liggen er aanpassingen van de uitvoeringsbesluiten ter goedkeuring van de herstel- en veerkrachtplannen van een aantal lidstaten voor en zullen er Raadsconclusies worden aangenomen over drie rapporten van de Europese Rekenkamer (ERK).

Raadsconclusies ERK-rapporten

De Raad zal conclusies aannemen over drie rapporten van de ERK⁶, die zijn samengevat in het analyserapport van de Europese Rekenkamer over de HVF dat op 6 mei is gepubliceerd.⁷ De Tweede Kamer is middels beantwoording van schriftelijke vragen geïnformeerd over de inhoud en de kabinetsappreciatie van het analyserapport.⁸ In de voorliggende Raadsconclusies wordt aangegeven dat de bevindingen en aanbevelingen van de ERK in overweging moeten worden genomen. De antwoorden van de Commissie op de bevindingen en aanbevelingen van de ERK worden erkend. De Commissie neemt een aantal ERK-aanbevelingen over, namelijk de aanbevelingen die zien op: het verbeteren van de beoordeling van maatregelen die de landspecifieke aanbevelingen adresseren, het verbeteren van de zekerheid over de naleving van openbare aanbestedingen en staatssteunregels, het verbeteren van verslaglegging, de richtsnoeren voor controles en audits actualiseren en transparantie vergroten door middel van aanpassingen aan het jaarverslag. De conclusies roepen in herinnering dat, conform de HVF-verordening, lidstaten worden geacht alle of een significant deel van de landspecifieke aanbevelingen (LSA) aan te pakken, maar zonder verplichting daarbij specifieke beleidsopties in te voeren. Daarnaast halen de conclusies aan dat de lidstaten primair verantwoordelijk zijn voor het aanpakken van inbreuken op het gebied van overheidsopdrachten en dat de HVF-verordening nadrukkelijk toelaat dat lidstaten gebruik maken van bestaande nationale controlesystemen. Met

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0276&qid=1748443546763>

⁶ <https://www.eca.europa.eu/en/publications/SR-2025-09>

<https://www.eca.europa.eu/en/publications/sr-2025-10>

<https://www.eca.europa.eu/en/publications/SR-2025-13>

⁷ <https://www.eca.europa.eu/nl/publications/RV-2025-02>

⁸ Kamerbrief - Antwoorden op Kamervragen over het ERK syntheserapport over de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit

deze conclusies nodigt de Raad de Commissie uit om lessen te blijven trekken uit de implementatie van dit prestatiegerichte instrument. Daarnaast wordt er opgemerkt dat sommige aanbevelingen van de ERK verder gaan dan de bepalingen van de HVF-verordening. Daarnaast geeft de Raad in de conclusies aan dat de bevindingen en aanbevelingen niet vooruit moeten lopen op toekomstige besprekingen over het volgende Meerjarig Financieel Kader (MFK) en benadrukt zij dat het van belang is dat beide instituties, de Commissie en de ERK, hetzelfde begrip hebben van het wettelijk kader. Ten slotte wordt in de Raadsconclusies het belang onderschreven dat de HVP's van de lidstaten tijdig worden uitgevoerd overeenkomstig het huidige juridisch raamwerk.

Het kabinet kan zich vinden in de opgestelde Raadsconclusies en het belang dat daarin wordt gegeven aan de rapporten van de Europese Rekenkamer en is voornemens om ermee in te stemmen.

Aanpassingen uitvoeringsbesluiten

Tijdens de Ecofinraad zullen de aanpassingen van de uitvoeringsbesluiten ter goedkeuring van de herstel- en veerkrachtplannen (HVP) van Spanje, Malta, Slovenië, Litouwen, Italië, Cyprus, België, Kroatië en Polen ter besluitvorming voorliggen. Al deze lidstaten maken gebruik van de mogelijkheid om het HVP aan te passen op grond van objectieve omstandigheden, op basis van artikel 21 van de HVF-verordening. Voor een uitgebreide toelichting op deze grondslag voor wijziging verwijs ik u naar het verslag van de Eurogroep- en Ecofinraad van juni 2024.⁹

De Europese Commissie oordeelt dat de redenen die de lidstaten aandragen, aanpassingen van de plannen rechtvaardigen en dat de herstelplannen ook na deze aanpassingen voldoen aan de eisen van de HVF-verordening. Het kabinet kan zich vinden in het oordeel van de Commissie. Nederland is daarom voornemens om in te stemmen met de voorstellen tot aanpassing van de uitvoeringsbesluiten van de Raad. Er wordt geen discussie verwacht in de Ecofinraad.

Spanje

De aanpassing van het Spaanse plan heeft betrekking op één maatregel. Deze wordt aangepast omdat er een beter alternatief geïmplementeerd kan worden waarbij de administratieve lasten lager liggen. De oorspronkelijke ambitie van de maatregel blijft gewaarborgd. Deze maatregel heeft betrekking op het onderdeel van het HVP dat ziet op steun aan het MKB.

Malta

De aanpassing van het Maltese plan heeft betrekking op 18 maatregelen. Door objectieve omstandigheden is één maatregel op het gebied van gezondheidszorg niet langer haalbaar en dient de tijdslijn voor een andere maatregel onder het onderdeel 'versterken van het institutionele kader' aangepast te worden. Drie maatregelen worden aangepast, omdat er betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden, waarbij het oorspronkelijke ambitieniveau van de maatregelen onveranderd blijft. Deze zien op duurzaam vervoer en het versterken van het institutionele kader. 16 maatregelen worden aangepast, omdat er alternatieven geïmplementeerd kunnen worden waarbij de administratieve lasten lager liggen. Deze zien o.a. op klimaat, (duurzaam) vervoer, digitalisering, gezondheidszorg, onderwijs en het versterken van het institutionele kader. Tenslotte wordt één maatregel onder het onderdeel onderwijs aangepast, omdat een deel van het doel, het opleiden van leerkrachten, al was bereikt voordat dit in aanmerking kon komen voor de HVF.

Slovenië

De aanpassing van het Sloveense plan heeft betrekking op 50 maatregelen. Vier van deze maatregelen zijn niet langer haalbaar, deze vallen onder de onderdelen: hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, R&D en innovatie, arbeidsmarkt, en REPowerEU. Eén doelstelling gerelateerd aan een maatregel op het gebied van hernieuwbare energie is niet langer haalbaar door de inwerkingtreding van een nieuw juridisch kader voor energie-efficiëntie. Een aantal mijlpalen en

---

⁹ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2024D27551&did=2024D27551>

doelstellingen zijn gedeeltelijk niet langer haalbaar, o.a. door vertragingen en overige objectieve omstandigheden. Deze hebben betrekking op de onderdelen: schone en veilige leefomgeving, duurzaam vervoer, arbeidsmarkt, onderwijs, gezondheidszorg en REPowerEU. Slovenië heeft verzocht om de middelen die door deze aanpassingen beschikbaar komen in te zetten om een aantal mijlpalen en doelstellingen toe te voegen aan het HVP en om het ambitieniveau van een aantal maatregelen, o.a. op het gebied van energie-efficiëntie, arbeidsmarkt en klimaatweerbaarheid, te verhogen. Zes maatregelen worden aangepast, omdat er betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden, waarbij het oorspronkelijke ambitieniveau van de maatregelen onveranderd blijft. Daarnaast heeft Slovenië aangegeven dat 26 maatregelen worden aangepast omdat er alternatieven geïmplementeerd kunnen worden waarbij de administratieve lasten lager liggen. Deze maatregelen zien o.a. op infrastructuur, arbeidsmarkt, gezondheidszorg, hernieuwbare energie, schone en veilige leefomgeving, circulaire economie, digitalisering, R&D en innovatie, toerisme, gezondheidszorg, woningmarkt en REPowerEU. Ten slotte heeft Slovenië aangegeven dat de verwoording van één maatregel wordt aangepast.

Litouwen

De aanpassing van het Litouwse plan heeft betrekking op 74 maatregelen. Litouwen heeft aangegeven dat 27 maatregelen gedeeltelijk niet langer haalbaar zijn door veranderingen in marktvrage. Deze maatregelen zien op de onderdelen: groene transitie, digitalisering, onderwijs en REPowerEU. Zeven maatregelen zijn niet langer haalbaar als gevolg van toenemende kosten door de hoge inflatie. Deze zien o.a. op gezondheidszorg, onderwijs en kansengelijkheid. Drie maatregelen zijn niet langer haalbaar door vertragingen. Zestien maatregelen worden aangepast omdat er betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden, waarbij het oorspronkelijke ambitieniveau van de maatregelen onveranderd blijft. Litouwen heeft aangegeven dat 20 maatregelen worden aangepast, omdat er alternatieven geïmplementeerd kunnen worden waarbij de administratieve lasten lager liggen. Deze aanpassingen zien o.a. op gezondheidszorg, de groene transitie, digitalisering, onderwijs, kansengelijkheid en REPowerEU. Ten slotte wordt één maatregel aangepast door de hogere administratieve lasten als gevolg van de sancties die zijn opgelegd tegen Rusland.

Italië

De aanpassing van het Italiaanse plan heeft betrekking op 67 maatregelen. Italië heeft aangegeven dat een aantal maatregelen (gedeeltelijk) niet langer haalbaar zijn, o.a. door verandering in marktvrage, verstoringen in toeleveringstekens, vertragingen, en hoge inflatie. Deze maatregelen zien op elektriciteit, vervoer en infrastructuur, circulaire economie en arbeidsmarkt. 37 maatregelen worden aangepast, omdat er betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden, waarbij het oorspronkelijke ambitieniveau van de maatregelen onveranderd blijft. Daarnaast heeft Italië aangegeven dat 20 maatregelen worden aangepast, omdat er alternatieven geïmplementeerd kunnen worden waarbij de administratieve lasten lager liggen. Deze maatregelen zien o.a. op verbeteringen in de publieke sector, cultuur, landbouw en visserij, hernieuwbare energie, onderwijs, kansengelijkheid, onderzoek en infrastructuur (duurzaam) openbaar vervoer, infrastructuur, waterbeheer, cultuur, en digitalisering. Italië heeft verzocht om de middelen die door deze aanpassingen beschikbaar komen in te zetten om twee maatregelen, op het gebied van elektrisch vervoer en treininfrastructuur, toe te voegen aan het HVP.

Cyprus

De aanpassing van het Cypriotische plan heeft betrekking op 87 maatregelen. Cyprus heeft aangegeven dat 16 maatregelen gedeeltelijk niet langer haalbaar zijn door een gebrek aan marktvrage en hoge inflatie. Deze maatregelen zien o.a. op gezondheidszorg, diversificatie van de economie, hernieuwbare energie, duurzaam vervoer, R&D, modernisering van de publieke sector, onderwijs, arbeidsmarkt en REPowerEU. Cyprus heeft aangegeven dat 14 maatregelen worden aangepast, omdat er betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden, waarbij het oorspronkelijke ambitieniveau van de maatregelen onveranderd blijft. Voor 57 maatregelen geldt dat er alternatieven geïmplementeerd kunnen worden waarbij de administratieve lasten lager

liggen. Deze maatregelen zien o.a. op gezondheidszorg, waterbeheer, modernisering van de publieke sector, onderwijs, R&D, financiële stabiliteit, infrastructuur, digitalisering, arbeidsmarkt en REPowerEU.

België

De aanpassing van het Belgische plan heeft betrekking op 22 maatregelen. België heeft aangegeven dat acht maatregelen worden aangepast, omdat er betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden, waarbij het oorspronkelijke ambitieniveau van de maatregelen onveranderd blijft. Deze maatregelen zien o.a. op biodiversiteit en klimaatverandering, cybersecurity, digitalisering, openbaar bestuur en arbeidsmarkt. Daarnaast worden acht maatregelen die o.a. zien op klimaat, digitalisering, duurzaam vervoer, kansengelijkheid en hernieuwbare energie, aangepast omdat er alternatieven geïmplementeerd kunnen worden waarbij de administratieve lasten lager liggen. België heeft aangegeven dat één maatregel gedeeltelijk niet langer haalbaar is door hoge inflatie en de verwoording van één maatregel wordt aangepast in het kader van simplificatie. Ten slotte worden vier maatregelen aangepast door onverwachte technische problemen.

Kroatië

De aanpassing van het Kroatische plan heeft betrekking op 30 maatregelen. Een aantal maatregelen worden aangepast, omdat deze (gedeeltelijk) niet langer haalbaar zijn door hoge inflatie, een gebrek aan marktvraag en onverwachte vertragingen in openbare aanbestedingen. Deze maatregelen zien o.a. op de onderdelen: groene en digitale economie, arbeidsmarkt, duurzaam vervoerssysteem en digitalisering. Kroatië heeft aangegeven dat er voor negen maatregelen betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden, waarbij het oorspronkelijke ambitieniveau van de maatregelen onveranderd blijft. Daarnaast heeft Kroatië aangegeven dat er voor vijf maatregelen alternatieven geïmplementeerd kunnen worden, waarbij het oorspronkelijke ambitieniveau van de maatregelen onveranderd blijft. Deze maatregelen zien o.a. op waterbeheer, duurzaam vervoerssysteem, openbare aanbestedingen, R&D en innovatie, pensioensysteem, energietransitie, en digitalisering. Kroatië heeft verzocht om de middelen die door deze aanpassingen beschikbaar komen in te zetten om twee maatregelen toe te voegen aan het HVP en om het implementatieniveau van vijf maatregelen te verhogen. Deze maatregelen zien o.a. op water- en afvalbeheer, R&D en innovatie binnen universiteiten, en de renovatie van gebouwen.

Polen

De aanpassing van het Poolse plan heeft betrekking op 42 maatregelen. Voor 11 maatregelen geldt dat er betere alternatieven geïmplementeerd kunnen worden, waarbij het oorspronkelijke ambitieniveau van de maatregelen onveranderd blijft. Daarnaast heeft Polen aangegeven dat er voor 19 maatregelen alternatieven geïmplementeerd kunnen worden, waarbij het oorspronkelijke ambitieniveau van de maatregelen onveranderd blijft. Deze maatregelen zien o.a. op concurrentievermogen, arbeidsmarkt, digitalisering, groene energie, REPowerEU, gezondheidszorg en de kwaliteit van instituties. Polen heeft aangegeven dat een aantal maatregelen gedeeltelijk niet langer haalbaar zijn door een gebrek aan aanmeldingen en vertragingen door objectieve omstandigheden. Deze maatregelen zien o.a. op concurrentievermogen en weerbaarheid van de economie, groene energie, de digitale transitie, cybersecurity en gezondheidszorg. Polen heeft verzocht om de middelen die door deze aanpassingen beschikbaar te komen in te zetten om twee maatregelen toe te voegen aan het HVP en om het implementatieniveau van twee maatregelen te verhogen. Deze aanpassingen zien o.a. op het overhevelen van een deel van de middelen naar InvestEU en een kapitaalinjectie in een Veiligheid en Defensiefonds.

Agendaonderwerp: Implementatie Europees begrotingsraamwerk: Raadsaanbevelingen budgettair-structurele plannen België en Bulgarije

Document: Het document wordt voorafgaand aan de vergadering op het Delegates Portal geplaatst.

Aard bespreking: Besluitvorming Raadsaanbevelingen

Besluitvormingsprocedure: Gekwalificeerde meerderheid

Toelichting:

In het kader van het herziene Europese begrotingsraamwerk hebben lidstaten budgettaire-structurele plannen (hierna: plannen) voor de middellange termijn ingediend, met daarin hun voorgenomen begrotingsbeleid, hervormingen en investeringen. Tot nu toe hebben 26 lidstaten hun plan ingediend. Voor 22 plannen heeft de Raad van de Europese Unie (Raad) reeds aanbevelingen aangenomen. Uw Kamer is hierover geïnformeerd op 20 december 2024 met een Kamerbrief over implementatie van het Europees begrotingsraamwerk¹⁰. De aanbevelingen zagen op i) het vaststellen van het meerjarig uitgavenpad, ii) het goedkeuren van hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan een verlenging van de budgettaire aanpassingsperiode voor vijf lidstaten en iii) de correctie van buitensporige tekorten voor acht lidstaten. De Commissie heeft recent de plannen van België en Bulgarije beoordeeld en aanbevelingen gedaan aan de Raad voor het vaststellen van het uitgavenpad. Voor België heeft de Commissie ook aanbevelingen gedaan aan de Raad voor de correctie van het buitensporig tekort en goedkeuring van hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan verlenging van de aanpassingsperiode. De Ecofinraad van 20 juni 2025 besluit over Raadsaanbevelingen voor België en Bulgarije.

Kabinetsinzet Raadsaanbevelingen

Het kabinet neemt de Commissiebeoordeling van de plannen als uitgangspunt bij het bepalen van zijn inzet ten aanzien van de Raadsaanbevelingen. Het kabinet heeft beoordeeld of deze Commissiebeoordeling in lijn is met de vereisten aan het uitgavenpad van lidstaten op basis van Verordening 2024/1263, het correctief uitgavenpad op basis van Verordening 1467/97 en de vereisten voor de set van investeringen en hervormingen die ten grondslag ligt aan een verlenging van de budgettaire aanpassingsperiode op basis van Verordening 2024/1263.

Het kabinet kan zich vinden in de beoordeling van de Commissie en is voornemens in te stemmen met de Raadsaanbevelingen.

Hieronder volgt per lidstaat een beschrijving van de belangrijkste onderdelen van de Raadsaanbevelingen, inclusief tabellen met een weergave van de uitgavengroei, het structureel primair saldo, de ontwikkeling van het begrotingstekort en de ontwikkeling van de overheidsschuld.

België

Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door België voldoet aan de vereisten van verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen. Het uitgavenpad is gebaseerd op een aanpassingsperiode van zeven jaar.

Correctie buitensporig tekort

De Commissie doet een herziene aanbeveling aan de Raad voor de correctie van het buitensporig tekort, op grond van het uitgavenpad zoals voorgesteld door België. De Commissie oordeelt dat dit uitgavenpad voldoet aan de vereiste minimale jaarlijkse verbetering van het structureel (primair) saldo van 0,5% bbp voor lidstaten in een buitensporigtekortprocedure. Het begrotingstekort daalt naar verwachting in 2030 onder de referentiewaarde van 3%.

---

¹⁰ Kamerstuk 21.507-07 nr. 2085

In afwezigheid van een budgettaire-structureel plan in verband met een regeringwissel, heeft de Raad in januari een correctief uitgavenpad aanbevolen dat gebaseerd is op het vierjarig referentiep pad van de Commissie. De Raad kwam overeen dat het een nieuw correctief uitgavenpad zou worden aanbevolen nadat België een budgettaire-structureel plan had ingediend.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2041
Uitvangegroei Commissie (%)	3,0%	2,6%	2,6%	2,2%	2,2%	2,4%	2,4%	N.v.t.
Uitvangegroei in plan (%)	3,6%	2,5%	2,5%	2,1%	2,1%	2,3%	2,4%	N.v.t.
SPS Commissie (jaarlijkse verandering)	0,5%	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%	0,5%	0,5%	N.v.t.
SPS in plan (jaarlijkse verandering)	0,2%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,5%	0,5%	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	4,7%	4,6%	4,1%	3,5%	3,0%	2,5%	2,0%	1,8%
Schuld ratio in plan (in % bbp)	105,1%	107,0%	107,3%	107,3%	106,7%	105,6%	104,0%	87,6%

België haalt de begrotingsinspanning naar achteren ten opzichte van het lineaire pad dat als regel geldt volgens Verordening 2024/1263. In 2025 is de begrotingsopgave lager als gevolg van vertraging in de implementatie van begrotingsmaatregelen door het aantreden van een nieuwe regering in februari 2025. De begrotingsinspanning wordt wel gecompenseerd in de latere jaren van het plan.

Economische aannames

De Commissie merkt op dat België in het plan nauwelijks afwijkt van een aantal economische aannames onder het referentiep pad van de Commissie.

Hervormingen en investeringen ten grondslag aan verlenging aanpassingsperiode

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan een verlenging van de aanpassingsperiode voldoen aan de vereisten van verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om de investeringen en hervormingen goed te keuren.

Effect op economische groei en schuldhoudbaarheid

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen een positief effect hebben op de schuldhoudbaarheid en economische groei van België. Ten eerste beoogt België twee derde van de begrotingsopgave te bereiken aan de hand van structurele hervormingen gericht op de arbeidsmarkt (in het bijzonder het WW-stelsel) en het pensioensysteem. Ten tweede bevat het plan structurele hervormingen gericht op diverse belastingheffingen. Ten derde beoogt België de efficiëntie en kwaliteit van overheidsuitgaven te verbeteren en de coördinatie van begrotingsbeleid te verbeteren. Ten vierde zet België in op het verbeteren van het concurrentievermogen en het ondernemingsklimaat door onder meer het digitaliseren van overheidsdiensten en het verlagen van administratieve lasten. Het verlagen van de belasting op arbeid moet werken ook aantrekkelijker maken. Een deel van deze hervormingen en investeringen is tevens onderdeel van het Belgische Herstel- en Veerkrachtplan.

Gemeenschappelijke EU-prioriteiten

De Commissie oordeelt dat de hervormingen en investeringen bijdragen aan de verschillende gemeenschappelijke prioriteiten van de EU en de sociale en economische veerkracht. Ook bevat het plan investeringen in onderzoek en innovatie op het gebied van koolstofarme technologie en energie-infrastructuur, wat bij moet dragen aan de groene transitie en energiezekerheid. De

Commissie benoemt dat door middel van digitalisering van publieke diensten ook aan een eerlijke digitale transitie wordt bijgedragen.

Landspecifieke aanbevelingen

De Commissie concludeert dat in het Belgische plan relevante landspecifieke aanbevelingen uit het Europees Semester worden geadresseerd op onder andere het gebied van de financiële houdbaarheid van het pensioenstelsel, de effectiviteit en kwaliteit van overheidsuitgaven en het verbeteren van de coördinatie van begrotingsbeleid tussen verschillende overheidslagen. Ook dragen de hervormingen op het gebied van arbeidsmarkt en concurrentievermogen relateren aan recente landspecifieke aanbevelingen, zoals het aanjagen van de aanpakken van arbeids- en vaardighedentekorten.

Bulgarije

Begrotingsbeleid

Uitgavenpad

De Commissie oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Bulgarije voldoet aan de vereisten van verordening 2024/1263. De Commissie doet een aanbeveling aan de Raad om het uitgavenpad vast te stellen.

Tabel kerncijfers begrotingsbeleid

	2025	2026	2027	2028	2041
Uitgavengroei Commissie (%)	6,2%	4,9%	4,4%	4,0%	N.v.t.
Uitgavengroei in plan (%)	6,2%	4,9%	4,4%	4,0%	N.v.t.
Begrotingstekort in plan (in % bbp)	-3,0%	-2,9%	-2,9%	-2,9%	-2,9%
Schuldratio in plan (in % bbp)	25,8%	27,4%	29,1%	30,8%	45,3%

* Voor lidstaten met een tekort en schuld onder de referentiewaarden is technische informatie verstrekt. Deze technische informatie bevat geen jaarlijkse verandering van het structureel primair saldo. Deze is dan ook niet weergegeven in de tabellen van deze lidstaten.

Economische aannames

De Commissie merkt op dat Bulgarije in het plan afwijkt van een aantal economische aannames onder het referentiepado van de Commissie, met name voor het structureel primair saldo bij aanvang, de potentiële groei, de inflatie en de rente. De Commissie concludeert dat de afwijkingen in de aannames leiden tot een lagere uitgavengroei ten opzichte van de technische informatie van de Commissie. Bulgarije heeft daarmee een ambitieuzer uitgavenpad opgenomen in het plan.

Agendaonderwerp: Jaarvergadering Raad van gouverneurs van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling en besluitvorming over jaarverslag, financiële rekeningen en leden van het auditcomité.

Besluitvormingsprocedure: De Raad van Gouverneurs besluit met gekwalificeerde meerderheid (80% van de uitgebrachte stemmen) over het jaarverslag en nieuwe leden van het auditcomité

Toelichting:

Op 19 juni 2025 zal de jaarvergadering van de Raad van Gouverneurs van het ESM plaatsvinden. Op de agenda staat onder andere het goedkeuren van het jaarverslag en de financiële rekeningen van het ESM over 2024, een bespreking met het ESM-auditcomité en de verklaring van de externe accountant. Ook wordt de Raad van gouverneurs, zoals gebruikelijk, om goedkeuring gevraagd om het financiële resultaat van 2024 over te boeken naar het reservefonds. Daarnaast wordt de Raad van Gouverneurs gevraagd om in te stemmen met twee nieuwe leden van de auditcomité. Tot slot

zal de Raad van Gouverneurs van gedachten wisselen over de opvolging die het ESM heeft gegeven aan de *comprehensive review* van het instrumentarium die op 17 juni 2024 werd gepubliceerd.¹¹

Net als in voorgaande jaren ontvangt de Kamer na de jaarvergadering: het jaarverslag en de financiële rekeningen, en het jaarverslag van het ESM-auditcomité, als ook een verslag van de jaarvergadering. Daarbij ontvangt de Kamer dan ook de jaarrekeningen van de Europese Financiële Stabiliteitsfaciliteit (EFSF). Nederland is voornemens om het jaarverslag en de financiële rekeningen van het ESM over 2024 goed te keuren en in te stemmen met het overboeken van het resultaat over 2024 naar het reservefonds. Ook is Nederland voornemens om in te stemmen met de benoeming van de nieuwe leden van het auditcomité. Zoals gebruikelijk zal in het verslag van de vergadering nader op de financiële rekeningen en deze besluiten worden ingegaan.

De Raad van Gouverneurs heeft tijdens de jaarvergadering van 2024 van gedachten gewisseld over de *comprehensive review* en aan het ESM het mandaat gegeven om de hoofdbevindingen verder uit te werken. De Kamer is over deze discussie geïnformeerd middels het verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van juni 2024.¹² Het ESM heeft hier invulling aan gegeven door een aanvullend rapport op te stellen voor de jaarvergadering 2025. Het ESM doet hierin enkele voorstellen om het ESM-instrumentarium te verfijnen. De voorstellen vallen uiteen in drie blokken. Ten eerste stelt het ESM voor om de toegangscriteria voor de preventieve kredietlijnen onder het herziene ESM-verdrag in lijn te brengen met de nieuwe Europese begrotingsregels. Ten tweede zou het ESM het vermeende stigma dat kleeft aan het ESM-instrumentarium willen aanpassen door vertrouwelijke consultaties en groepsaanvragen mogelijk te maken. Ten derde doet het ESM een voorstel voor een nieuw permanent preventief instrument dat financiële steun kan verlenen aan lidstaten voor specifieke doeleinden in reactie op een externe economische schok die de financiële stabiliteit bedreigt. Deze laatste twee voorstellen kunnen volgens het ESM ook binnen het huidige ESM-verdrag worden uitgewerkt. Ten slotte acht het ESM het wenselijk om het *Indirect Recapitalisation Instrument* aan te passen. Hiervoor dient volgens het ESM wel eerst de herziening van het *Crisis Management and Deposit Insurance (CMDI)* raamwerk afgerond te worden.

Nederland ziet geen concrete aanleiding om de toegangscriteria onder het herziene ESM-verdrag aan te passen zolang niet alle lidstaten het herziene ESM-verdrag geratificeerd hebben. Onder het huidige ESM-verdrag is een aanpassing van de toegangscriteria niet nodig, omdat de criteria die verband houden met de begrotingsregels niet in het verdrag zelf zijn vastgelegd.

Nederland weegt de andere voorstellen van het ESM af tegen de doelstelling van het ESM. In het ESM-verdrag is dit omschreven als: het verstrekken van stabiliteitssteun, onder stringente voorwaarden die passend zijn voor het gekozen financiële-bijstand instrument, ten gunste van ESM-leden die te maken hebben met of worden bedreigd door ernstige financieringsproblemen, indien zulks onontbeerlijk is om de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel en van de lidstaten ervan te vrijwaren. Allereerst ten aanzien van het voorstel tot groepsaanvragen en vertrouwelijke consultaties voor preventieve kredietlijnen ziet Nederland weinig nadelen aan de voorgestelde aanpassingen, omdat de voorwaarden voor financiële bijstand gelijk blijven. Nederland zal zich daarom constructief opstellen in de discussie over deze potentiële wijziging. Daarnaast staat Nederland kritisch tegenover het voorstel om een nieuw permanent preventief instrument op te richten. De noodzaak en additionele waarde van dit instrument ten opzichte van de bestaande preventieve kredietlijnen is niet evident. Voor Nederland is van belang dat financiële steun gepaard gaat met 'passende stringente voorwaarden' en alleen wordt verstrekt als dat onontbeerlijk is om de financiële stabiliteit van de eurozone en de lidstaten te vrijwaren. Nederland

---

¹¹ [Comprehensive review of the maximum lending volume, adequacy of the authorised capital stock and financial assistance instruments | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

¹² <https://open.overheid.nl/documenten/dd3059a2-dcd1-426e-902b-246bb59aa277/file>

kan in lijn met het voorgaande deelnemen aan de gedachtewisseling.

Agendaonderwerp: Ecofin report to the European Council on tax issues

Document: Nog niet beschikbaar

Aard bespreking: goedkeuring rapportage

Besluitvormingsprocedure: consensus

Toelichting:

Dit betreft de halfjaarlijkse voortgangsrapportage met betrekking tot de belangrijkste dossiers die momenteel spelen op fiscaal terrein. Deze rapportage bevat een feitelijke beschrijving van de voortgang die onder het Poolse voorzitterschap in de Raad is geboekt op de verschillende fiscale dossiers. De Raad zal dit rapport als hamerstuk aannemen. Nederland kan er mee instemmen.

Agendaonderwerp: CoC Conduct Group conclusions

Document: Nog niet beschikbaar

Aard bespreking: Aannemen conclusies

Besluitvormingsprocedure: consensus

Toelichting:

De Raad zal conclusies van de Gedragscodegroep als hamerstuk aannemen, wat een feitelijke beschrijving is van de voortgang die tijdens het Poolse voorzitterschap in de Raad is geboekt op de lopende dossiers. Nederland kan instemmen met deze conclusies.

 Bundesministerium
Finanzen

 Federal
Public Service
FINANCE
CUSTOMS AND EXCISES

 Ministry of Finance
of the Republic of Bulgaria

 Ministerstvo financí
České republiky

 Ministry of Economic Affairs

 REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF FINANCE

 MINISTRY OF FINANCE
FINLAND

 MINISTÈRE
DE L'ÉCONOMIE,
DES FINANCES
ET DE LA SOUVERAINETÉ
INDUSTRIELLE ET NUMÉRIQUE
ECONOMY
FINANCE
INDUSTRIAL

 Federal Ministry
of Finance

 An Roinn Airgeadais
Department of Finance

 Ministry of Finance of the Republic of Latvia

 Ministerie van Financiën

 MINISTRY
OF FINANCE
OF THE SLOVAK REPUBLIC

 REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

 GOBIERNO
DE ESPAÑA
VICERREINIA
PRIMERA DEL GOBIERNO
MINISTERIO
DE HACIENDA

Brussels, 26 May 2025

Mrs Ursula von der Leyen
President of the European Commission
Berlaymont, Rue de la Loi 200
1040 Brussels
Belgium

Dear Commission President von der Leyen,

The Tobacco Taxation Directive (2011/64/EU, hereafter « the Directive ») is a pivotal legislative act which aims to harmonize excise taxation on tobacco-related products in the Single Market, while also serving various other objectives such as ensuring fair competition, combating tobacco trafficking and tax fraud, and a high level of health protection.

At present, it is evident that the existing legislative framework is outdated as a whole and no longer fit for purpose.

Among other issues, the current scope and provisions of the Directive are insufficient to enable Member States to deal with the significant challenges posed by ongoing developments and trends in the European tobacco market, including the emergence of novel products.

Additionally, both the surge in smuggling, illegal trade and manufacturing of tobacco products, and the harmful effects to health must be addressed. Lacking a sufficiently harmonised EU approach to address those challenges, Member States have taken actions at the national level. This has led to fragmentation, an uneven playing field and, ultimately, to distortions in the Single Market. Therefore, a European legislative act in the realm of indirect taxation is urgently required.

The most salient concerns raised by the current framework were laid out also in the Council conclusions of 2 June 2020, in which the European Commission was requested to present a legislative proposal to the Council that would allow for a common approach to these new realities.

And again, as recently as February 2025, discussions within the Council have shown, that there is almost unanimous agreement among Member States on the urgent need for a harmonized approach, and thus for

the Commission to publish its proposal for a revision of the Directive immediately.

It is regrettable that, despite these unified calls for action, no such initiative was contained in the Commission's work programme for 2025 (released on 12 February 2025), and that the Commission has not yet publicly committed to deliver on the expectations of EU Member States and citizens in this regard.

The lack of initiative in this area cannot be justified by delays in the revision of other legislative areas, in particular the Tobacco Products Directive (Directive 2014/40/EU). While both pieces of legislation share some common objectives, there is no clear precedent or need for these Directives to be negotiated in tandem, and therefore they must be considered as standalone provisions.

As Finance Ministers and Ministers of Economy of 15 Member States of the European Union, we wish to express our deep regret that this has not yet been the case and invite your Commission to take without delay the necessary steps in order to update the Directive.

We hope the Commission recognizes the urgency of revising the Tobacco Taxation Directive. We stand ready to engage with the Commission on this priority matter for this new term.

Yours faithfully,

Mr Markus Marterbauer, Federal Minister of Finance (Austria)

Mr Jan Jambon, Deputy Prime Minister and Minister of Finances and Pensions (Belgium)

Ms Temenuzhka Petkova, Minister of Finance (Bulgaria)

Mr Zbyněk Stanjura, Minister of Finance (Czechia)

Ms Stephanie Lose, Minister for Economic Affairs (Denmark)

Mr Jürgen Ligi, Minister of Finance (Estonia)

Ms Riikka Purra, Minister of Finance (Finland)

Mr Eric Lombard, Minister of the Economy, Finance and Industrial and Digital Sovereignty (France)

Ms Amélie de Montchalin, Minister Delegate for the Budget and Public Accounts (France)

Mr Lars Klingbeil, Minister of Finance (Germany)

Mr Paschal Donohoe, Minister for Finance (Ireland)

Mr Arvils Ašeradens, Minister of Finance (Latvia)

Mr Eelco Heinen, Minister of Finance (The Netherlands)

Mr Ladislav Kamenický, Minister of Finance (Slovakia)

Mr Klemen Boštjančič, Deputy Prime Minister and Minister of Finance (Slovenia)

Ms Maria Jesús Montero Cuadrado, First Vice-president of the Government of Spain, Minister of Finance (Spain)

Copy:

Mr Wopke Hoekstra
Commissioner for Climate, Net Zero and Clean Growth

Mr Andrzej Domański
Minister of Finance of Poland

Setting common principles for the Label "Finance Europe"

June 5th 2025

Providing an attractive framework for retail investors to increase their opportunities to invest in the transformation of the European economy is an important component to deepen the Savings and Investments Union and to foster European competitiveness.

To this end, participating Member States agreed to develop a common framework which rests on the principles of:

- flexibility for Member States to use or adapt their existing national savings and investment frameworks if they are consistent with the criteria of the label;
- efficiency and simplicity in realisation that will not require a European legislative effort.

An open and general framework enables participating Member States to build and enhance their national approaches. This approach builds on the common work undertaken by participating Member States with the aim of fostering European investments while maintaining the autonomy to adjust the implementation to their individual national circumstances.

This joint effort led to the development of the following termsheet, structured around four areas: (i) key parameters, (ii) governance of the label, (iii) distribution and operational considerations, and (iv) tax treatment.

Signatory Member States (see Annex) intend to promote wrappers (which could be for example accounts, funds or insurance-based investments) which comply with this termsheet. Member States should apply the label to either existing or newly created investment wrappers, according to their preferences and existing schemes at national level. Eligibility to carry the "Finance Europe" label implies compliance with the present termsheet.

Additional Member States could join the signatory list if they decide to implement the label at their national level. In that case, the Annex of this termsheet will be amended accordingly.

This termsheet outlines the main requirements of the label, but participating Member States may impose additional, more ambitious requirements to foster investment in long-term assets.

I – Key parameters

The common label will be applied to wrappers and should serve as a signal for retail investors and distributors to identify and promote the development of EU-focused long-term investments. The label can reduce the complexity of investing, by providing an easy-to-understand range of investment for retail investors. Participating Member States agree on the following principles and criteria, which are intended to be straightforward and easy to implement.

A. Investment universe

- Eligible assets should include equity, which could, for instance, be listed and unlisted shares or European Long-Term Investment Funds (ELTIFs). Furthermore, eligible assets may include UCITS and Alternative Investment Funds and, notably for diversification purposes, bonds. They may in particular not include crypto-assets.
- The main criterion is to respect a minimum investment threshold in European assets of at least 70% in order to foster financing EU strategic priorities, amongst others strategic autonomy, economic security, ecological and digital transition and defence in line with EU law.¹ Financial markets can be volatile in the short term. To account for this, the threshold should not be checked too frequently, avoiding unnecessary rebalancing. Compliance with the minimum investment threshold should be assessed at least every six months.
- In addition, participating Member States could opt for a minimum target of equity and/or minimum share of assets devoted to European infrastructures and/or European SMEs and mid-caps.
- For the purpose of requiring European assets, “Europe” is to be understood as encompassing:
  - the European Economic Area (EEA)² ;
  - Investments in undertakings whose location of their registered office, central administration or principal place of business is in the EEA;

Regarding funds, European is to be understood in the sense of underlying assets meeting the above criteria and not only the domiciliation of the fund.

B. Long term horizon:

---

¹ There shall be no arbitrary discrimination or disguised restriction on the free movement of capital with regards to geographic location of the underlying European assets.

² The EEA includes EU countries + Iceland, Liechtenstein and Norway

- Labelled wrappers should be designed for a long period of holding and promoted in that way. Taking into account national best practices and specificities, this could for example be achieved by limiting liquidity windows to retirement and possibly major life events and/or through linking tax benefits to holding the investments for at least 5 years or in a progressive way vis-à-vis the holding period, starting with a floor of 5 years for the investments. This latter case would mean that the retail investor will be able to withdraw his/her savings at any moment, but the tax benefits will only apply if they have been invested for at least 5 years.
- In case of the label being applied to an account, the applicable holding period, if any, should be considered for the whole account. This means that, retail investors will be able to buy and sell assets within the remit of the account without losing the benefit of the label.

C. Risk exposure:

- The label is not associated to any form of public or private guarantee: labelled savings do not entail any form of guarantee regarding their paid-capital during the savings phase. However, it is up to the provider to decide whether to offer an wrapper with a guaranteed payout from a certain payout start date.
- Participation in capital markets involves risk for retail investors. These wrappers can offer to savers managed allocations by investment horizon among other options, to build and secure gains over the long term.
- Investments through this label focus mainly on European assets and are intended to provide citizens with an additional option to invest in capital markets, but do not claim to cover the full scope of private wealth creation and investment opportunities.

II – Governance of the label

The governance of the label relies on a market-driven approach, empowering the industry as responsible for the label's management while enabling supervisors to have an ex post control.

A. Implementation of the label by the industry

All market operators who offer wrappers that meet the criteria defined in Part I of this present term-sheet are eligible to use the label without any prior formal authorisation process.

As part of their internal compliance processes, distributors are responsible for ensuring that the compliance of the wrappers with the label criteria is continuously ensured.

B. Ex-post control of the use of the label

National authorities should be able to ensure the compliance of the labelled wrappers.

National authorities should share with other relevant authorities the cases of misuses of the label.

In order to avoid creating new layers of governance, Member States should integrate the governance into existing enforcement and auditing processes of national authorities or agencies, according to their national regulatory constraints. This governance approach intends to provide Member States with the flexibility to adjust the implementation and governance to their national circumstances.

III – Distribution and operationalisation aspects

The main objective of the label is to channel savings from retail investors towards the European economy to address financing needs. To ensure accessibility and recognition by retail clients, the label definition has incorporated input from the private sector and consumers' associations.

A. Distribution

Member States have different distribution networks and financial cultures. The label is designed to accommodate this diversity, to enable a commercial success of labelled wrappers in all participating Member States. Therefore, there should not be any addition of new rules to usual distribution rules. In particular, the label does not require that specific constraints are imposed on distribution fees or channels, beyond the requirements to ensure transparency of labelled wrappers for retail investors in accordance with existing regulation.

As an option depending on national specificities, an active role of the employer may foster retail investment in labelled wrappers.

European investment savings could be offered either as occupational investment schemes or on an individual basis.

B. Promotion and co-branding :

Since the label must be easily identifiable for investors, it is important to set out the basic principles :

- A common name, which is : Finance Europe

- A common logo, which is :

To raise awareness on the label, a communication campaign could be envisaged.

C. Transparency and reporting

Based on the reporting provided by market operators, participating Members States should share the volume of labelled flows, in order to monitor the impact of the label.

IV - Tax treatment

The tax treatment is determined by each participating Member State according to its national taxation system. Participating Member States will consider whether and how to provide labelled wrappers with one of the most attractive and simple tax regimes compared to others available at national level for comparable investments.

Participating Member States may adapt the tax benefits to parameters that they consider relevant. For example, they may choose a system which limits the tax benefits to a certain amount invested in labelled wrappers.

ANNEX: List of participating Member States

FRANCE

Minister of Economy, Finance, and Digital and Industrial Sovereignty

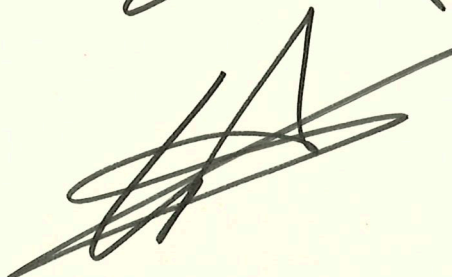
M. Eric Lombard

SPAIN

Minister of Economy, Trade and Business

M. Carlos Cuerpo Caballero

LUXEMBOURG

Minister of Finance

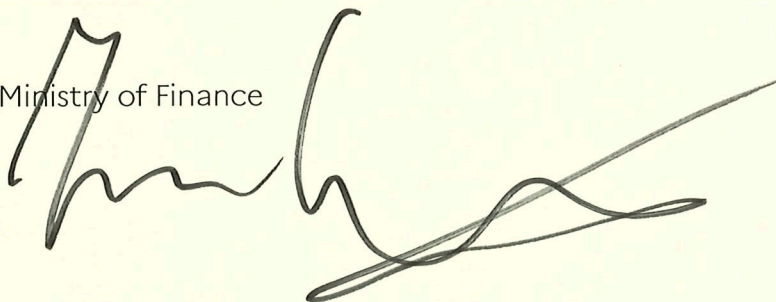
M. Gilles Roth

THE NETHERLANDS

Treasurer-General at the Ministry of Finance

M. Jasper Wesseling

ESTONIA

Adviser at the Ministry of Finance

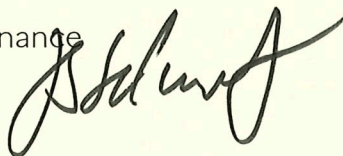
M. Märten Ross

GERMANY

State Secretary at the Federal Ministry of Finance

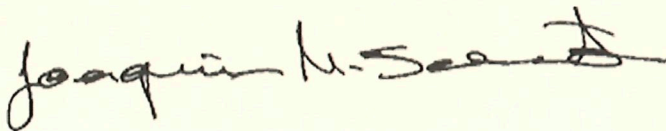
Mrs. Jeanette Schwamberger

PORTUGAL

Minister of State and Finance

M. Joaquim Miranda Sarmiento

Verslag bijeenkomst 'Finance Europe': een beleggingslabel voor investeren in Europa

Tijdens een bijeenkomst in Parijs heeft Nederland vandaag samen met Frankrijk, Duitsland, Spanje, Luxemburg, Estland, Portugal en Polen een intentieverklaring getekend voor de lancering van Finance Europe: een Europees beleggingslabel dat investeringen in Europese bedrijven bevordert door consumenten meer mogelijkheden te geven om te beleggen in de Europese economie en daardoor het rendement op hun vermogen te vergroten. Dit is een initiatief ter verdieping en integratie van de Europese kapitaalmarktunie en draagt bij aan het verbeteren van het Europees concurrentievermogen. Dit verslag gaat in op het initiatief en de vervolgstappen voor verdere uitwerking op nationaal niveau. De intentieverklaring is bijgevoegd.

Ter versterking van het Europese concurrentievermogen en voor het aanjagen van de productiviteitsgroei is veel financiering nodig voor bedrijven. Dit blijkt onder meer uit het rapport van Mario Draghi.¹ Tegelijkertijd lopen Europese huishoudens onnodig rendement op vermogen mis, doordat zij veel sparen terwijl zij op een verantwoorde manier ook meer zouden kunnen beleggen.² De Europese Centrale Bank heeft berekend dat, wanneer Europese huishoudens een even groot deel van hun spaargeld zouden beleggen als Amerikaanse huishoudens, dit jaarlijks om een bedrag van ongeveer 350 miljard euro gaat.³

De afgelopen maanden heeft Nederland daarom bijgedragen aan de ontwikkeling van een Europees beleggingslabel dat kan dienen als brug tussen Europese burgers op zoek naar rendement en Europese bedrijven op zoek naar investeerders. De minister kondigde dit eerder aan in zijn brief over de kabinetsinzet op de kapitaalmarktunie van 17 maart 2025.⁴

De ondertekende intentieverklaring is de uitkomst van het eerste project dat is uitgewerkt binnen de *European Competitiveness Labs*.⁵ Deze samenwerking is tijdens een bijeenkomst bij de Eurogroep en Ecofinraad van 10 en 11 maart 2025 gelanceerd. De labs hebben als doel om met kleinere groepen van EU-lidstaten stappen te zetten om via verschillende projecten bij te dragen aan de ontwikkeling van de Europese kapitaalmarkten. Sindsdien heeft Nederland samen met onder meer Frankrijk, Duitsland, Luxemburg, Spanje en Ierland over dit eerste project gesproken. Hiermee en met ondertekening van de intentieverklaring geeft de minister ook opvolging aan de motie-Dassen c.s. om in een kopgroep met andere welwillende Europese lidstaten voortgang te maken op de integratie van de kapitaalmarkten.⁶

De intentieverklaring bevat de voorwaarden waaraan beleggingsrekeningen en -producten moeten voldoen om het beleggingslabel 'Finance Europe' te mogen dragen. Zo moeten rekeningen of producten met het label (i) voor minstens 70% in de EER beleggen en (ii) ontworpen zijn voor consumenten om hun beleggingen aan te houden voor de lange termijn. Daarnaast zullen de ondertekenende landen overwegen of en hoe het label kan worden voorzien van een gunstige fiscale behandeling. Zoals echter ook in de intentieverklaring is opgenomen, blijft de uiteindelijke beslissing hierover en de vormgeving van enige fiscale behandeling een nationale aangelegenheid, voorbehouden aan de respectieve parlementen.

De intentieverklaring geldt als een internationale beleidsafspraken (ook wel aangeduid als *Memorandum of Understanding*). Dit betekent dat de afspraken niet juridisch bindend zijn, maar slechts een streven inhouden om Finance Europe nationaal tot een succes te maken. Het voltooiën

¹ Mario Draghi, The future of European competitiveness, september 2024.

² <https://www.afm.nl/nl-nl/sector/actueel/2022/maart/meer-nederlanders-beleggen-sparen>

³ <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2024/html/ecb.sp241122~fb84170883.en.html>

⁴ Kamerstukken II, 2024-2025, 22 112, nr. 2099

⁵ Zie het verslag van Eurogroep-Ecofinraad 10 en 11 maart 2025 dat bij Kamerbrief van 17 maart 2025 aan de Tweede Kamer is gezonden.

⁶ Kamerstukken II, 2024-2025, 21 501-20, nr. 2112

van de gesprekken met de kopgroep en het ondertekenen van de intentieverklaring zijn de eerste stappen in dit proces. Het is nu aan de landen die hebben ondertekend om op nationaal niveau wetgeving op te stellen om het label te faciliteren. Voor Nederland geldt uitdrukkelijk dat deze stap pas kan worden genomen na de inwerkingtreding van de herziening van box 3, die momenteel gaande is. Daarna kan worden verkend op welke wijze een fiscaal voordelige behandeling van het label kan worden gerealiseerd. De eventuele invoering hiervan gaat via de gebruikelijke wetgevingsprocedure met finale zeggenschap voor het parlement. Tot die tijd kan de sector al aan de slag met het ontwikkelen van beleggingsrekeningen en -producten die aan de voorwaarden van Finance Europe voldoen.